

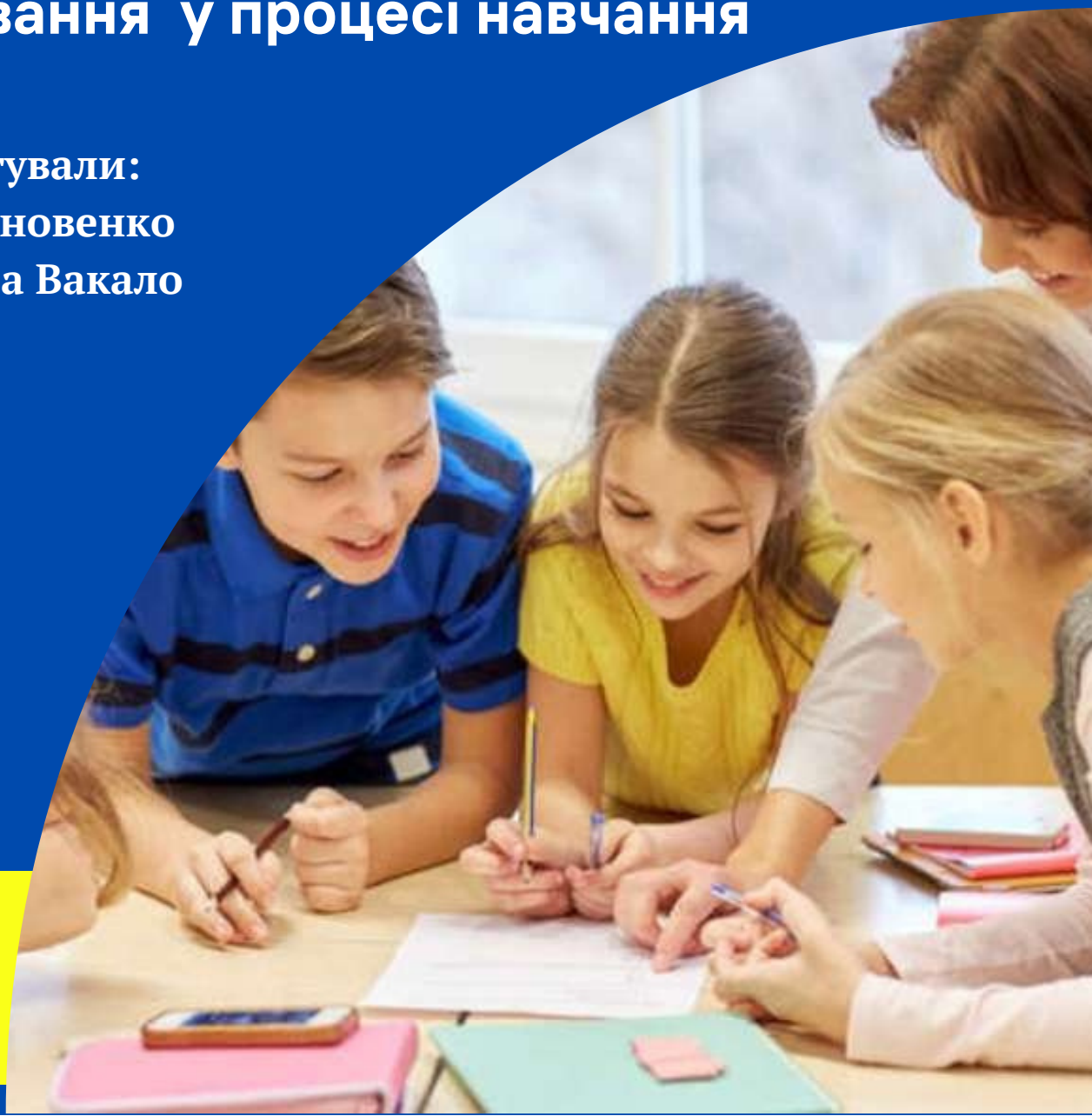
ФОРМУВАЛЬНЕ
ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання процесу навчання

Формувальне оцінювання

Оцінювання у процесі навчання

Підготували:
Алла Лановенко
Людмила Вакало

Що таке формувальне оцінювання?

Формувальне оцінювання - це оцінювання у процесі навчання, без балів, словесне, позитивне, заохочувальне, спонукальне, таке, що приносить задоволення та робить учнів щасливими у процесі навчання.

Формувальне оцінювання - це система технік, технологій, стратегій, що показують на якому етапі учень, чого досяг, до чого прагне.

Формувальне оцінювання - це результат правильності вибору вчителем методів, прийомів, принципів, методик, які використали в процесі навчання чи вивчення того, чи іншого матеріалу, та можливість скоригувати їх вчасно.

Формувальне оцінювання - це позитивні зміни в системі підходів до навчання, що дасть змогу вчитися учням впродовж життя з задоволенням, та вдосконалюватися вчителю у процесі навчання.

У формувальному оцінюванні - головне мета!

Формувальне оцінювання - це не лише оцінювання, це - стратегія, спосіб, як зробити навчання цікавим. Процес пошуку, як урізноманітнити його такими видами діяльності, які допоможуть визначити на якому етапі вивчення учень, на якому рівні засвоїв матеріал. Знайти відповіді на запитання: що вдосконалити, що потрібно, щоб рухатися вперед. Надати практичні поради і вказати шлях для вдосконалення.

Про що я, як вчитель, хочу дізнатися в процесі навчання чи вивчення матеріалу про учнів?

Який щабель переступив мій учень, чого навчився, чого досяг у процесі навчання?

Що прагну покращити? Як ефективніше покращити те, що вивчається, орієнтуючись на кожного окремого учня?

Куди і як рухатися учневі у процесі навчання? Прискорити, пригальмувати темп процесу навчання?

Яка мета, що прагну отримати в результаті процесу навчання?

Що дозволяє побачити формувальне оцінювання, чи варто його використовувати у процесі навчання?

Як ефективно оцінити здобуті знання?

Який оберу спосіб (вербальний, невербальний, усно, письмово)?

Які мої сильні та слабкі сторони в процесі навчання учнів?

Які методи та стратегії варто обрати використовувати,

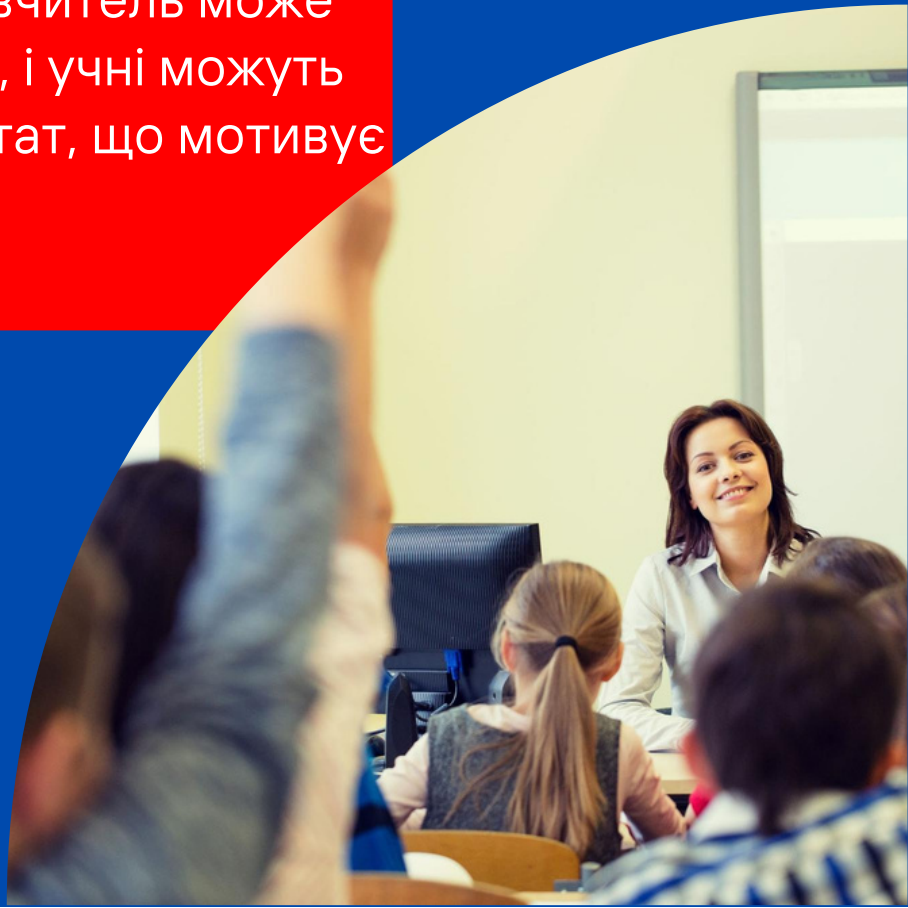
які варто змінити, а які вдосконалити?

Чи можна рухатися далі?

4 етапи формувального оцінювання, які інформують про:

- 1) процес навчання
- 2) процес навчання, де вчитель може давати інструкції учням
- 3) процес навчання, де вчитель може давати інструкції учням, і учні можуть покращити свій результат
- 4) процес навчання, де вчитель може давати інструкції учням, і учні можуть покращити свій результат, що мотивує їх до навчання

3 основні практики формуального оцінювання

1. Діагностувальна

Підібрати такі
способи
діагностики, які
допоможуть
дізнатися, що знають
учні на даному етапі
вивчення

2. Навчальні цілі та наміри

Оцінити, що
виконано в процесі
навчання, які
довгострокові і
короткострокові цілі
було досягнуто на
даному етапі
вивчення.

3. Критерії успіху

Вказати учням шлях
до успіху у процесі
навчання. Втримати
та мотивувати їх на
шляху до
досягнення цілей.

Практики

Діагностувальна

Розуміння сильних та слабких сторін учня дає змогу вчителю зрозуміти, як рухатися далі.

Діагностика знань перед вивченням теми інформує вчителя, на що потрібно звернути більше уваги при вивченні даного матеріалу.

Дослідження протягом вивчення відповідає на запитання, чи є прогрес у навчанні, та на які моменти потрібно звернути увагу.

Перевірка знань на завершальному етапі вивчення вказує на прогалини, та проблемні питання, які залишилися невирішеними.

Отже, проводячи моніторинг у процесі навчання вчитель розуміє, де і на чому потрібно зосередити увагу. Що покращити, і це дає шанс учням досягти успіхів у вивченні, мотивує їх покращити свої знання.

Мета та наміри навчання

Вчитель визначає кінцеву мету процесу навчання, учень шукає свій шлях до досягнення кінцевої мети.

Вчитель разом з усіма учнями, орієнтуючись на кожного окремо, виписують свої наміри, щодо процесу навчання, при вивченні певного матеріалу.

Діти навчаються з задоволенням, якщо чітко розуміють, що вони вивчають, навіщо або чому, і знають як покращити свій результат.

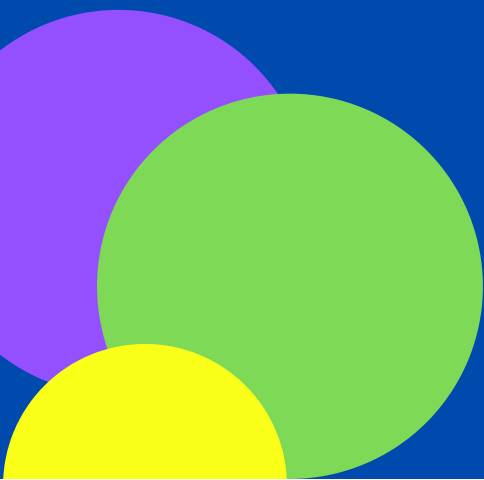
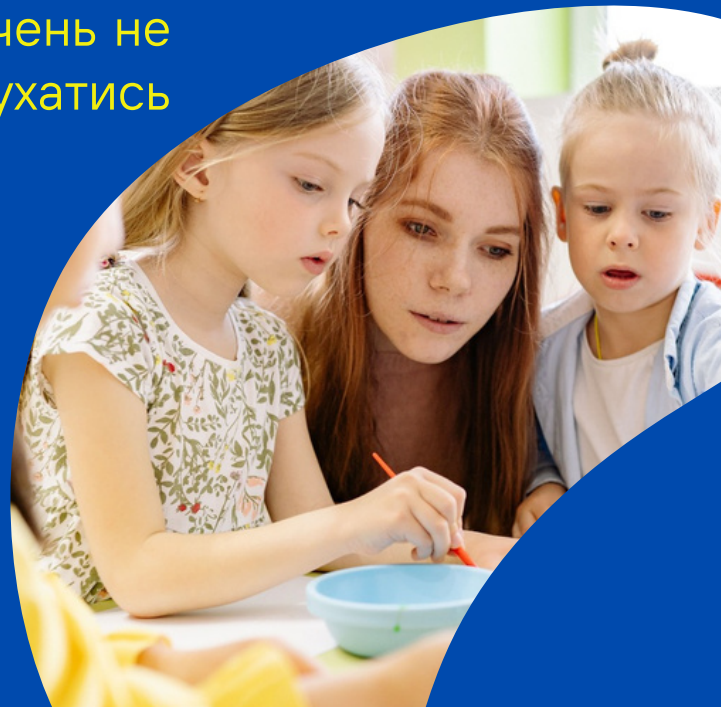

Критерії успіху

Запорука успіху у досягненні цілей навчання, полягає у знанні й розумінні учнем кінцевого результату. Тобто, учень чітко усвідомлює, що отримає після вивчення теми, та за яких умов, його навчання буде успішним. Вчитель направляє, а кожен учень вибудовує свою індивідуальну траєкторію вивчення матеріалу у процесі навчання. Учень вчиться регулювати час самостійно, а також самостійно визначає який з етапів вивчення є складнішим чи легшим, і на що потрібно звернути особливу увагу.

Формувальне оцінювання є запорукою успіху для дітей з особливими освітніми потребами, бо бачення своїх кроків, розуміння та покращення їх, дасть можливість знайти свій успішний шлях кожному.

Вчитель застосовує різні види мотивації на кожному етапі вивчення у процесі навчання, завдяки цьому кожен учень не втрачає ентузіазму і бажання рухатись до свого власного успіху.

Як досягти успіху і отримати ефективний зворотній зв'язок, використовуючи формувальне оцінювання.

Ефективний зворотній зв'язок

Два рівні зворотного зв'язку:

Загальний (дає поняття, як учень налаштований у процесі навчання: позитивно чи негативно)

Конкретний (чітко окреслює, якими знаннями володіє учень)

7 елементів конкретного зворотного зв'язку

Завдання на визначення що і як розуміє учень повинні бути чіткі і зрозумілі.

Перевірку потрібно проводити вчасно (тобто, не можна провести підсумковий тест на початку вивчення матеріалу.)

Чітко пов'язані цілі навчання і учень розуміє критерії успішності (чітко сформовані цілі і завдання та розроблені критерії оцінювання результатів.)

Зворотний зв'язок фокусується на завданні, а не на особистості учня.

Результати моніторингу знань у процесі навчання дають підказки на якому рівні учень, та як вибудовувати навчання, щоб успішно рухатися вперед.

Зворотний зв'язок пропонує стратегії, а не рішення.

Виклики з якими зустрічаються учасники процесу навчання, за умови ефективного зворотного зв'язку, вимагають дій, і є досяжними.

Переваги для учнів

- вищі досягнення

- глибше
розуміння, що
вивчається

- чітке розуміння
того, що, як і чому
оцінюється

- більша мотивація
та відданість
навчанню

**- автономія і можливість самостійно
регулювати процес навчання та
навчатися впродовж життя**

Переваги для учителів

- можливості поділитися і обговорити навчальні цілі з учнями
- краще розуміння як адаптувати навчальний матеріал до учнівських потреб
- постійна підтримка двостороннього спілкування з учнями
- креативність та гнучкі підходи до навчання
- рефлексивні практики та професійний розвиток
- покращення співпраці з колегами

Формувальне оцінювання не вимагає використання традиційних оцінок. Воно знімає частину стресу з учнів і дозволяє їм просто зосередитися на засвоєнні іноземної мови, забуваючи про оцінки.

Якщо рівневі словесні шкали у своїй назві пропонують критерії та їх визначення, то застосування бальної шкали потребує додаткового тлумачення критеріїв для встановлення кількості балів, корисним та ефективнішим буде, якщо вчитель розробляє їх разом з учнями.

Онлайн інструменти для формувального оцінювання

Одним із найцікавіших та найсучасніших варіантів здійснення формувального оцінювання є використання численних онлайн сервісів для проведення опитування, тестування та ігор. Серед них Triventy, Kahoot, OnlineTestPad, Padlet, Plickers, Mentimeter, Flippity та багато інших.

VoiceThread Socrative Plickers
ditchthattextbook.com Triventy GoogleForms
GoFormative Dotstorming Loop
OnlineTestPad Mentimeter
Google Class Flippity Kahoot Flipgrid

Формувальне оцінювання за допомогою інструментів classroomscreen

<https://classroomscreen.com>

Анкета самооцінювання, рефлексія

1. Складіть перелік питань для самооцінювання. Для молодших школярів їх можна повісити на стіну. Для середньої і старшої школи використайте **QR-КОД**.

<http://qrcodes.com.ua>

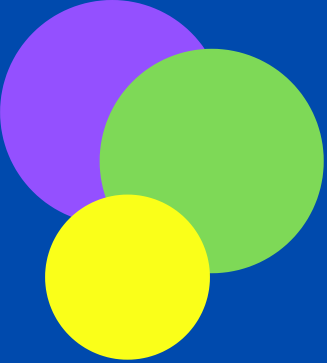
<http://www.qr-code.com.ua>

<http://ua.qr-code-generator.com>

2. Запишіть цілі, яких ви хочете, щоб учні досягли під час роботи над темою. У багатьох Teacher's Book або в Student Book є так звані "Can Do statements". Крім того, ви можете продумати та використати власні, спираючись на потреби конкретної групи учнів. Для найкращих результатів зробіть їх якомога конкретнішими, наприклад:

I can describe my classmate; I can read and understand a text about food; I can write sentences and questions using the Present Perfect; I can speak about the protection of environment/global warming/ecology problems.

На початку уроку чи теми запишіть їх на дошці, щоб учні знали свої цілі. Покажіть їх ще раз наприкінці і попросіть учнів подумати над тим, чи можуть вони робити все перелічене, а також записати в зошит ті, з якими вони погоджуються.

Самооцінювання дає учням можливість зупинитися та замислитися: "Чи я навчився чомусь на цьому уроці?". Дослідження показують, що в результаті самооцінювання поступово в учнів позитивно розвивається самосприйняття, плавність мовлення, лексичний запас і впевненість під час використання іноземної мови.

Картки. Смайлики.

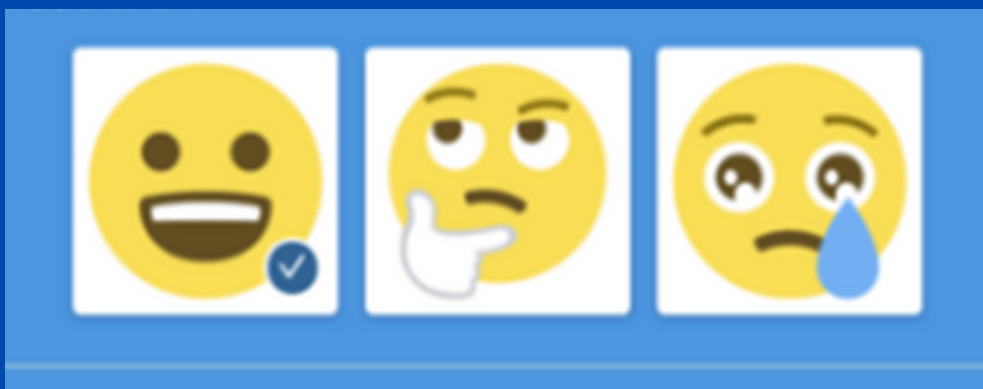
Учні виготовляють картки або смайлики за зразком. У потрібний момент уроку учитель запитує учнів щодо засвоєння матеріалу (або інше). Учням слід обрати картку відповідно до того, як вони почуваються:

Зелений: Я розумію! Я можу це зробити сам і навіть пояснити іншим.

Жовтий: Мені потрібно трохи більше пояснень.

Червоний: Я не розумію.

Так миттєво можна побачити, наприклад, яку тему слід пройти ще раз або з'ясувати, яким учням та в яких питаннях потрібна допомога.

Можна об'єднати учнів у групи: на тих, хто повністю зрозумів нову тему, хто не зовсім і хто зовсім не зрозумів. Зеленій групі запропонуйте додаткові завдання з теми. Жовтій дайте завдання середньої складності, червоній пояснить тему ще раз і дайте прості завдання.

Ще можна об'єднати учнів в інші групи: в яких є ті, хто зрозумів тему і ті, хто не зрозумів. І нехай ті, хто зрозумів тему, пояснять її тим, хто її не опанував на достатньому рівні.

Формувальне оцінювання під час традиційного уроку

<https://ditchthattextbook.com/feedback-100-students/#tve-jump-182ea12a371>

ood, Ask a question, Give a suggestion)

2 STARS & A WISH	
Feedback for:	
★	
★	
👤	

PEER REVIEW

Sentence Starters

Positive feedback	Constructive Feedback
I like the way you ...	Next time you should ...
You should continue to ...	Why don't you try ...
My favorite part was ...	A suggestion I can offer is ...
You did a great job at ...	
This is great because ...	

TAG: PEER FEEDBACK

use the T.A.G. method to give meaningful feedback to your peers.
_____ is reviewing the work of _____

T tell something you like	
A ask a question	

3-2-1 Self Reflection

3	3 things I think I did well
•	
•	
•	
2	2 concepts I still need to practice
•	
•	
1	1 question/comment I have for my teacher
•	

Отже, формувальне оцінювання - це процес збирання, аналізу та інтерпретації інформації про успішність учнів протягом навчального процесу.

Формувальне оцінювання - формує збалансований погляд на академічний прогрес учнів.

Формувальне оцінювання - сприяє зростанню мотивації і зацікавленості учнів у навчанні.

Формувальне оцінювання - дозволяє вчителям адаптувати свої методи та підходи для досягнення кращих результатів навчання.

Висновки

- 1. Більш комплексна картина прогресу учнів:** Формувальне оцінювання дозволяє вчителям отримати більш повну картину про прогрес кожного учня на протязі навчального процесу. Воно дає змогу виявити сильні та слабкі сторони учнів і внести корективи в навчальний план для покращення їх результатів.
- 2. Стимулює активну участь учнів:** Формувальне оцінювання дозволяє залучати учнів до активної участі в навчанні. Вони більш мотивовані до зусиль та самостійного розвитку, знаючи, що їх прогрес відстежується та оцінюється протягом всього освітнього процесу.
- 3. Сприяє індивідуалізації навчання:** Завдяки формувальному оцінюванню, вчителі можуть більше зосередитися на індивідуальних потребах учнів та адаптувати навчання до їхніх особистих можливостей. Це сприяє більш ефективному навчанню та досягненню кращих результатів.
- 4. Розвиток метакогнітивних навичок:** Формувальне оцінювання допомагає учням розвивати метакогнітивні навички, такі як саморефлексія, самооцінка та самоконтроль. Учні стають більш самосвідомими та здатними керувати своїм навчанням.
- 5. Покращує якість викладання:** Формувальне оцінювання допомагає вчителям оцінити ефективність своїх методів та підходів до навчання. Вони можуть внести корективи в свої підходи для забезпечення кращих результатів учнів.
- 6. Забезпечує неперервний процес навчання:** Формувальне оцінювання не обмежується лише кінцевими оцінками або екзаменами, а здійснюється протягом усього навчального процесу. Це дозволяє забезпечити неперервний інтерактивний процес навчання та здійснювати корективи в змісті та підходах до навчання. Узагальнюючи, формувальне оцінювання є важливим інструментом для підвищення якості навчання та мотивації учнів. Цей підхід забезпечує більш глибоке розуміння прогресу учнів та сприяє їхньому особистому розвитку як активних, вмотивованих та компетентних учасників навчального процесу.

Використані джерела

<https://naurok.com.ua/post/20-shvidkih-priyomiv-formuvalnogo-ocinyuvannya>

<https://teach-hub.com/najtsikavishi-pryjomy-formuvalnoho-otsinyuvannya/>

<https://www.youtube.com/watch?v=o25l3ip4mPY>